
Załącznik nr 2 do SIWZ

Znak sprawy: PK/45/2015/R

**Założenia do opracowania koncepcji architektonicznej witaczy
na Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo**

Zawartość

1. Założenia ogólne. Informacje o Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo	3
2. Idea witaczy i ich rola dla promocji produktu turystycznego Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo	8
3. Planowana lokalizacja witaczy.....	9
4. Wytyczne programowo-przestrzenne i konstrukcyjne.....	11

1. Założenia ogólne. Informacje o Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo

Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo będzie pierwszym i jedynym w Polsce tak długim (blisko 2000 km) i jednolicie oznakowanym oraz wyposażonym w spójną infrastrukturę turystyczną szlakiem rowerowym. Biegnie on przez pięć województw Polski Wschodniej, rozpoczynając się w okolicach Elbląga i kończąc w miejscowości Końskie na północ od Kielc. Zakończenie inwestycji przewidywane jest na koniec 2015 roku.

Budowa trasy finansowana jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013. Współfinansowanie krajowe zapewniają samorządy pięciu województw Polski Wschodniej, przez które biegnie trasa. Są to województwa: lubelskie, podlaskie, podkarpackie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. Trasa prowadzi przez bardzo atrakcyjne turystycznie, przyrodniczo i kulturowo obszary wschodniej części Polski. Na szlaku znajdują się liczne atrakcyjne turystycznie i znane miejscowości jak Frombork, Lidzbark Warmiński, Węgorzewo, Gołdap, Suwałki, Augustów, Tykocin, Białystok, Białowieża, Chełm, Przemyśl, Rzeszów, Leżajsk, Sandomierz, Kielce.

Szlak przebiega przez pięć parków narodowych (Wigierski, Biebrzański, Narwiański, Białowiecki i Roztoczański P.N.) oraz 15 parków krajobrazowych. 29% szlaku biegnie przez obszary leśne, a ponad 70 kilometrów poprowadzona zostanie wałami przeciwpowodziowymi oraz nieczynnymi liniami kolejowymi. Blisko 180 kilometrów szlaku biegnie wzdłuż dolin rzecznych.

Rys. 1. Orientacyjny przebieg szlaku Green Velo (źródło: www.greenvelo.pl)

Na produkt turystyczny "Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo" składają się:

- a) **Drogi rowerowe** i drogi dostosowane do jazdy rowerem wraz z obiektami drogowymi. Szacuje się, że w ramach pięciu projektów inwestycyjnych¹:
- wybudowanych zostanie około 350 kilometrów nowych dróg rowerowych,
  - przebudowane zostanie ok. 150 kilometrów dróg gruntowych,
  - wybudowanych i przebudowanych około 30 obiektów mostowych,
  - przebudowane zostanie ponad 20 ważnych skrzyżowań;
- b) **2070 kilometrów nowo oznakowanych szlaków rowerowych** (trasy głównej i tras bocznych), w tym 1885 kilometrów trasy głównej, biegnącej z okolic Elbląga wzdłuż północnej i wschodniej granicy Polski do okolic Przemyśla, a stamtąd przez Rzeszów i Sandomierz oraz Kielce do miejscowości Końskie w woj. Świętokrzyskim. Będzie to najdłuższy, spójnie oznakowany szlak rowerowy w Polsce, posiadający dodatkowo i trasy boczne;
- c) **230 MOR-ów** (miejsc obsługi rowerzysty), zagospodarowanych miejsc wypoczynku położone przy szlaku rowerowym, pozwalających na odpoczynek i posiadających odpowiednią infrastrukturę - stojaki rowerowe, wiaty, kosze na śmieci itp.;
- d) **Sieć około 8 000 kilometrów oznakowanych szlaków rowerowych i tras wycieczkowych**, połączonych z trasą główną, budowaną w ramach projektów inwestycyjnych. Szlaki te i trasy zostaną zweryfikowane i opisane w ramach komponentu promocyjnego, poszerzając znacznie możliwości uprawiania turystyki rowerowej we wschodnich regionach Polski;
- e) **Sieć min. 300 MPR-ów** (miejsc przyjaznych rowerzyście), tj. obiektów wyposażonych w udogodnienia oraz oferujących usługi dedykowane turystom rowerowym. Istnienie takich obiektów jest podstawą funkcjonowania szlaku jako produktu turystycznego, którego rdzeniem są właśnie konkretne usługi oferowane turystom (noclegi, usługi gastronomiczne, transport, zwiedzanie atrakcji turystycznych, usługi dodatkowe). Utworzenie tego systemu jest planowane w ramach realizacji komponentu promocyjnego projektu „Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej-promocja”;
- f) **Portal informacyjny** www.greenvelo.pl, będący wraz z opracowywanymi wydawnictwami promocyjnymi i informacyjnymi podstawowym źródłem informacji o produkcie, atrakcjach na szlaku i ofertach turystycznych dla potencjalnych turystów rowerowych;

Ww. działania wspierane będą przez kompleksowe działania promocyjno-informacyjne, obejmujące m.in. kampanię w prasie, radiu, telewizji, Internecie. Będzie ona miała zasięg ogólnopolski i znaczną intensywność działań promocyjnych. Uzupełnieniem będą wydawnictwa promocyjne, działania typu ambient media, wydarzenia i imprezy promocyjne. Ma ona na celu wykreowanie świadomości produktu turystycznego oraz zainteresowanie odbiorców docelowych - potencjalnych turystów - ofertą obszaru i produktu. Docelowo w ramach produktu powstać ma trwały model współpracy, angażujący partnerów z poziomu regionalnego (samorządy województw i regionalne organizacje turystyczne) oraz podmioty publiczne i prywatne oraz pozarządowe poziomu lokalnego - łącznie kilkaset podmiotów. System ten jest budowany w ramach komponentu promocyjnego i ma na celu zachowanie trwałości projektu oraz jego produktów i osiągnięcie planowanych rezultatów.

---

¹ Wartości te mogą ulec zmianie w trakcie realizacji projektu w związku z licznymi korektami przebiegu oraz zmianami zakresu przedsięwzięcia.

Dla szlaku opracowana została w roku 2013 strategia rozwoju produktu turystycznego oraz strategia promocji, jak również logo i system identyfikacji wizualnej. Elementy te stanowią zawartość dokumentu pn. Program promocji i rozwoju tras rowerowych w Polsce Wschodniej na lata 2013-2020.

Rys. 2. Logotyp Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo
(źródło: Księga Tożsamości Marki Szlaku)

Szlak na całej długości oznakowany będzie nowymi (wprowadzonymi do systemu oznakowania w roku 2013), charakterystycznymi, pomarańczowymi znakami rowerowymi z grupy R-4. Dla tras łącznikowych i bocznych opracowany został system numeracji, również wykorzystujący nowe znaki z grupy R-4. Zapewni to spójne i jednolite oznakowanie całej trasy.

Rys.3,4 . Przykładowe oznakowanie szlaku - znak R-4 z logo produktu, MPR - Miejsce Przyjazne Rowerzystom (źródło: Księga Identyfikacji Wizualnej produktu, materiały konsultanta ds. produktu)

MOR-y (miejsca odpoczynku rowerzystów) i MPR-y (miejsca przyjazne rowerzystom) również będą jednolicie oznakowane przy pomocy tablic informacyjnych, słupków informacyjnych, plaketek i innych elementów oznakowania.

Rys. 5, 6. Oznakowanie MOR-a, tablicy informacyjnej (źródło: materiały konsultanta ds. produktu)

Fot. 1. Miejsce Obsługi Rowerzystów - Jezioro Mamry, powiat węgorzewski, fot. M. Rzepkowski

Fot. 2. Miejsce Obsługi Rowerzystów - okolice Krasnegostawu (lubelskie), fot. P. Pitucha

Fot. 3. Miejsce Obsługi Rowerzystów - województwo podlaskie fot. D. Rybko

2. Idea witaczy i ich rola dla promocji produktu turystycznego Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo

Witacze, których koncepcja jest przedmiotem niniejszego zapytania mają być charakterystycznym elementem, identyfikującym szlak w przestrzeni.

Będą to budowle mające charakter urządzeń informacyjnych w myśl Ustawy „Prawo Budowlane”, stanowiące uzupełniający element pozostałego zagospodarowania szlaku o funkcjach użytkowych, czyli infrastruktury rowerowej, budowanej w ramach projektów inwestycyjnych.

Zakłada się że wszystkie witacze będą miały spójną formę. Dopuszcza się zróżnicowanie regionalne, pozwalające na identyfikację poszczególnych województw, ale drugorzędnie w stosunku do ogólnej jednolitości wyglądu Witaczy. Podstawowym przesłaniem strategii promocji produktu „Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo” jest bowiem wizerunkowa spójność produktu jako całości, a nie promocja poszczególnych województw - stąd np. abstrakcyjna nazwa i logo, nie nawiązująca wprost do żadnego z regionów, przez które przebiega trasa.

Cała trasa, z uwagi na swoją różnorodność, podzielona została na 12 obszarów zwanych "królestwami". Cechują się one podobną ofertą turystyczną, posiadają spójny wizerunek turystyczny i rozpoznawalność. Są to kolejno królestwa:

1. Zalew Wiślany i okolica	7. Dolina Bugu
2. Warmia i okolica	8. Polesie Lubelskie
3. Północne Mazury	9. Roztocze
4. Suwalszczyzna i Pojezierze Augustowskie	10. Pogórze Karpackie
5. Dolina Biebrzy i Narwi	11. Ziemia Sandomierska i Dolina Dolnego Sanu
6. Puszcza Białowieska i Puszcza Knyszyńska	12. Góry Świętokrzyskie i okolica

W założeniu Zamawiającego budowa Witaczy ma zwiększyć atrakcyjność wizualną trasy. Ponadto utworzony zostanie element charakterystyczny i spójny dla całego projektu. Witacz będzie „wizytówką” szlaku i miejscem, przy którym turyści będą wykonywać sobie pamiątkowe fotografie oraz punktem etapowym/zbiorczym dla rowerzystów. Witacze znajdować się będą zawsze w pobliżu MOR-ów, tj. miejsc odpoczynku rowerzystów, które zapewnią obsługę rowerzystów pod kątem odpoczynku, pozostawienia roweru itp., pozwalając tym samym na dłuższy pobyt rowerzysty w pobliżu Witacza. Tym samym Zamawiający kładzie nacisk, aby forma i funkcje Witacza pozwalały na wpisanie się tego elementu szlaku w działania marketingowe, w szczególności realizowane przy pomocy mediów społecznościowych, jak również były inspiracją do działań w zakresie ambient media, marketingu wirusowego oraz różnych elementów grywalizacji.

Konstrukcja Witacza ma być atrakcyjna, nowoczesna i wyróżniająca się spośród podobnych konstrukcji. Obowiązkowo Witacz zawierać ma logo i nazwę produktu, zaprezentowane w czytelny i atrakcyjny sposób. Dodatkowo zawierać może elementy różnicujące regionalnie.

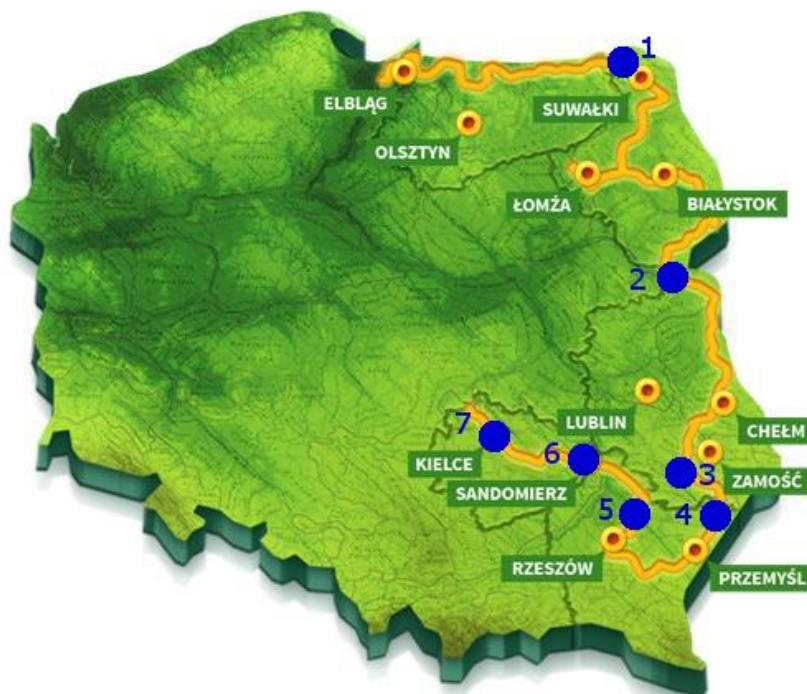
Konstrukcja przewidywać musi także umieszczenie tablicy pamiątkowej opisanej w dalszej części załącznika.

Konstrukcja i wygląd Witacza nawiązywać powinien do innych narzędzi komunikacji marketingowej, jakie opisane są w dokumencie "Program Rozwoju i Promocji Tras Rowerowych w Polsce Wschodniej na lata 2013-2020", szczególnie załączniku tego dokumentu w postaci Księgi Tożsamości Marki Szlaku.

3. Planowana lokalizacja witaczy

Witacze zostaną wybudowane w bezpośrednim sąsiedztwie trasy głównej Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo, na gruntach udostępnionych przez partnerów projektu promocyjnego.

Rys. 7. Schematyczna lokalizacja Witaczy na mapie szlaku, źródło: opracowanie własne.

Przewiduje się następujące lokalizacje Witaczy

1. Województwo: podlaskie, powiat: suwalski, gmina: Wiżajny miejscowość: Bolcie działka: 12/5 i 12/3;
2. Województwo: lubelskie, powiat: bialski gmina: Konstantynów, miejscowość: Gnojno, działka: 126;
3. Województwo: lubelskie, powiat: tomaszowski, gmina: Susiec, miejscowość: brak (okolice miejscowości Czarłowe Pole) działka: 1815 lub powiat: biłgorajski, gmina: Józefów, miejscowość: Józefów, działka nr 1
4. Województwo: podkarpackie, powiat: lubaczowski gmina: Narol miejscowość: Huta Złoty działka: 185;
5. Województwo: podkarpackie, powiat: niżański gmina: Ulanów miejscowość: Ulanów działka: 4;
6. Województwo: świętokrzyskie, powiat: Miasto Sandomierz, gmina: Miasto Sandomierz, miejscowość: Sandomierz, działka: 1359/3, 1359/4;
7. Województwo: świętokrzyskie, powiat: Miasto Kielce gmina: Miasto Kielce, miejscowość: Kielce, działka: 63 w pobliżu Alei Na Stadion.

8. Województwo: świętokrzyskie, powiat: Konecki, gmina: Końskie, miejscowość: Końskie, działka: 5191

Krótką charakterystyką planowanych lokalizacji:

Ad. 1.

Witacz znajduje się w bezpośredniej bliskości granicy województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, w pobliżu tzw. "Trójstyku Granic" - miejsca, w którym spotykają się granice Polski, Litwy i Federacji Rosyjskiej. Szlak Green Velo biegnie drogą wojewódzką nr 651, w miejscowości Bolcie znajdować się będzie MOR. Jest to jedyny Witacz w województwie podlaskim. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w ramach projektu nie przewiduje się budowę takich obiektów, być może powstaną w etapie późniejszym. Na moment realizacji zadania będzie więc to „skrajny” Witacz i pełniący rolę obiektu granicznego dla obu tych województw. Pozostałe obiekty znajdują się w części południowej szlaku (na południe od Bugu). Witacz znajduje się w "królestwie" Suwalszczyzna i Pojezierze Augustowskie.

Ad. 2.

Witacz znajduje się praktycznie przy samym brzegu rzeki Bug, w dolinie przy sezonowej przeprawie promowej. Jest zlokalizowany w województwie lubelskim, administracyjnie należy do miejscowości Gnojno. Przy Witaczu znajdować się będzie MOR. Po drugiej stronie rzeki znajduje się miejscowość Niemirów, już należąca do województwa podlaskiego. W woj. podlaskim nie będzie drugiego obiektu, więc Witacz z pkt. 2. pełnić będzie rolę obiektu granicznego dla obu tych województw. Szlak biegnie drogą Niemirów - Gnojno, z uwagi na sezonowość przeprawy promowej w Gnojnie rozpoczynać się będzie trasa alternatywna przez Sarnaki na Siemiatycze. Witacz znajduje się w "królestwie" Dolina Bugu.

Ad. 3.

Witacz znajduje się przy MOR, budowanym na leśnej polanie w pobliżu mostu na rzece Sopot, w południowej części lubelskiego Roztocza, w pobliżu miejscowości Susiec. Przez most ten przebiega szlak Green Velo. Kilka kilometrów dalej znajduje się granica między województwem lubelskim a podkarpackim. Będzie więc pełnił funkcję obiektu granicznego dla województwa lubelskiego od południa. Woj. podkarpackie planuje wybudowanie innego obiektu (nr 4) po swojej stronie, więc opisywany obiekt nie będzie pełnił funkcji granicznej dla województwa podkarpackiego. Okolica to urozmaicony, słabo zamieszkały, zalesiony teren, w pobliżu rezerwat przyrody "Czartowe Pole" od którego wzięto nazwę lokalizacji. Witacz znajduje się w "królestwie" Roztocze.

Opcjonalną lokalizację (ostatecznie potwierdzoną do dnia zawarcia umowy z Wykonawcą zadania) jest miejscowość Józefów w powiecie biłgorajskim, na terenie działki nr 1 w pobliżu MOR-a (miejsca obsługi rowerzystów) zbudowanego nad zalewem w tej miejscowości. Witacz znajduje się w "królestwie" Roztocze.

Ad. 4.

Witacz znajduje się przy MOR budowanym w centrum małej wsi Huta Złomy, na południe od Narola w województwie podkarpackim. Przez wieś tę biegnie szlak Green Velo. Na północ od Narola znajduje się granica z województwem lubelskim. Obiekt ten będzie pełnił funkcję graniczną dla woj. podkarpackiego, gdyż lubelskie planuje analogiczną inwestycję (nr 3) w okolicach Suśca. Okolica ma charakter rolniczy, urozmaicone ukształtowanie terenu, w pobliżu kompleksy leśne. Witacz znajduje się w "królestwie" Roztocze.

Ad. 5.

Witacz zlokalizowany będzie przy MOR budowanym w miejscowości Ulanów. Szlak Green Velo będzie przebiegał przez tę miejscowość, a MOR i Witacz zlokalizowane będą w pobliżu centrum Ulanowa, na niezagospodarowanym, bardzo atrakcyjnie położonym terenie w ujściu rzeki Tanew do Sanu. Położony jest w dość dużej odległości od granicy województwa, która znajduje się na Wiśle w Sandomierzu. Nie pełni więc typowej funkcji granicznej, którą będzie miał obiekt nr 5 położony w Sandomierzu w woj. świętokrzyskim. Witacz znajduje się w "królestwie" Sandomierz i Dolina Dolnego Sanu.

Ad.6.

Witacz znajduje się w bezpośredniej bliskości Starego Miasta w Sandomierzu, u podnóża zamku, na bulwarze nadwiślańskim. W pobliżu port na rzece. Szlak Green Velo będzie przebiegał przez bulwary poniżej Starego Miasta. Witacz pełni funkcję graniczną, ponieważ po drugiej stronie Wisły znajduje się granica województwa świętokrzyskiego i podkarpackiego. W województwie podkarpackim nie jest przewidziany bliźniaczy obiekt. Witacz znajduje się w "królestwie" Sandomierz i Dolina Dolnego Sanu.

Ad. 7.

Witacz znajduje się w południowej części Kielc, na skraju zabudowy miejskiej i zalesionych wzgórz, przez które prowadzi szlak Green Velo. W bezpośredniej bliskości duży kompleks rekreacyjny, wyciągi narciarskie, restauracja, trasy zjazdowe kolarstwa górskiego. Obiekt uzupełniać będzie zagospodarowanie dużego MOR-a. Okolica bardzo popularna wśród mieszkańców jako teren rekreacyjny. Będzie to ostatni Witacz na szlaku. Znajduje się w "królestwie" Góry Świętokrzyskie.

Dodatkowo planowane jest umiejscowienie ósmego witacza w miejscowości Końskie (województwo świętokrzyskie, początek/koniec szlaku - okolice centrum miejscowości w pobliżu zabytkowego parku i projektowanego MOR-a - miejsca obsługi rowerzystów.

Zamawiający zastrzega, iż wskazane wyżej lokalizacje nie są ostateczne i mogą ulec zmianie.

4. Wytyczne programowo-przestrzenne i konstrukcyjne

4.1. Wytyczne dotyczące lokalizacji

Witacze zlokalizowane zostaną na terenach publicznych, położonych w bezpośredniej bliskości szlaku Green Velo. Poszczególne lokalizacje są bardzo odmienne. Są to zarówno tereny zabudowane (np. Huta Złomy, Ulanów), jak i otwarte, pozbawione zabudowy (Bolcie, Czarłowe Pole) lub też otoczone lasami i wzgórzami (Kielce). Obiekt w Sandomierzu znajduje się u podnóża objętego ochroną konserwatorską zespołu Starego Miasta. Poza obiektami w Ulanowie i Kielcach, Witacze znajdują się w pobliżu granic województw.

W bezpośredniej bliskości Witaczy znajdują się MOR-y - miejsca obsługi rowerzystów, wyposażone w infrastrukturę rekreacyjną (wiaty, ławy, kosze na śmieci itp.). MOR-y będą oznakowane i wyposażone w tablice o treściach turystyczno-krajoznawczych. Infrastruktura na MOR-ach mają konstrukcję głównie drewnianą, komponującą się z otoczeniem.

Wymaga się, aby Witacze w harmonijny sposób komponowały się z otoczeniem.

Dokumentacja fotograficzna lokalizacji stanowi załącznik do niniejszego dokumentu. Pozwala ona na zapoznanie się ze wstępnie planowanymi lokalizacjami Witaczy i ma ona charakter poglądowy.

4.2. Wytyczne programowe, materiałowe, kolorystyczne i estetyczne

Witacz to struktura przestrzenna. Ponieważ jest eksponowany w otwartej przestrzeni – w terenie, w określonym krajobrazie, w bogactwie innych form, barw, różnorodnych struktur czy także w otoczeniu architektury – nie jest więc obiektem autonomicznym (samym w sobie). Występuje w określonych kontekstach kultury i przyrody.

W związku z tym witacz powinien pełnić określone funkcje:

1. **Przestrzenny przekaz wizualny.** Witacz nie może być czysto graficznym rozwiązaniem, sprowadzającym się tylko do płaskiej kompozycji albo ilustracji (a już na pewno nie zamkniętej w prostokącie). Musi być formą dynamiczną, dającą widzowi możliwość szerokiej percepcji z różnych punktów widzenia i o różnej perspektywie.
2. **Idea.** Witacz jest pewną uniwersalną ideą mającą określony przekaz wizualny. Ma trudne i zróżnicowane zadanie jakim jest informacja – *jesteś w tym właśnie miejscu*. Miejscu, które warto odwiedzić, które jest elementem pewnej całości szlaku rowerowego. Można by rzec - ważnym ogniwem - skoro zostało zaakcentowane formą przestrzenną (nie wspominając o wartości witacza). Dlatego forma nawiązuje do kształtu znaku graficznego (sygnetu „W” Green Velo), przedstawiającego 5 zróżnicowanych elementów, tworzących jedną całość. Witacz wbrew swojej nazwie nie musi witać ani żegnać. Ma za to za zadanie być atrakcyjną, rozpoznawalną, charakterystyczną formą, jaką zapamiętają ludzie odwiedzający trasę czy dane miejsce na szlaku Green Velo. Słowo „zapamiętać” należy wyraźnie zaakcentować, ponieważ zapamiętanie gwarantuje to, że osoba która odwiedzi szlak, podzieli się informacjami o tym z innymi, zachęci je do odwiedzenia tego miejsca i najważniejsze - powróci kiedyś znowu bogatsza o miłe wspomnienia.
3. **Inspirująca, unikalna forma.** Forma witacza nie może być przypadkowa. Nie może być także naśladownictwem innych form czy struktur. Musi być inspirująca, budzić pozytywne skojarzenia, miłe refleksje i we współczesnym, informacyjnym świecie (czasem błyskawicznie za pomocą smartfonów), służyć do dzielenia się wrażeniami z innymi. Elementy muszą być na tyle rozpoznawalne aby nie było wątpliwości na jakim szlaku się znajdujemy, tak jak nie mamy problemu z umiejscowieniem piramid egipskich czy wieży w Pizie. Forma witacza Green Velo powinna być unikalna i nawiązująca jedynie do tego produktu (pojęcie *in situ*).
4. **Nośnik informacji.** Witacz, oprócz czytelnej kolorystyki i rozpoznawalnej formy, kojarzącej się w łatwy sposób ze znaną już tożsamością znaku Green Velo (identyfikacji wizualnej marki Green Velo), powinien mieć funkcję informacyjną. Należy na nim / w jego pobliżu umieścić logo Green Velo, herb/logo województwa, w którym się znajduje (może także herby / logotypy czterech pozostałych województw) a także inne niezbędne elementy tj. tablicę informującą o beneficjencie oraz finansowaniu inwestycji. Mógłby także zawierać informację o aktualnym kilometrze ("kamień milowy") trasy/szlaku (odniesienie do całkowitej długości szlaku). Materiał konstrukcyjny powinien pozwalać na różne możliwości prezentacji tych elementów, np. wklęsłe, wytłoczone formy liter dające ciekawy walor oraz światłocień. Witacz może zawierać także specjalnie zaprojektowaną, nowoczesną ikonografię/infografię informującą turystów o pobliskich atrakcjach, walorach przyrodniczych i kulturowych, np. w formie płaskorzeźby. Nie dopuszcza się stosowania haseł promocyjnych z wyjątkiem nazwy i logo produktu (Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo) oraz nazw i logo podmiotów realizujących inwestycję.

5. **Ruch - zmiana w przestrzeni.** Ponieważ witacz ma kojarzyć się z ideą sportu/rekreacji rowerowej powinien posiadać akcenty związane z aktywnością, vitalnością, dynamiką. Nie może więc być formą pasywną (płaską, frontalną). Będzie oglądany z różnych odległości, nierzadko w ruchu przejeżdżających czy mijających go widzów. Musi dawać poczucie obiektu, który zmienia się w przestrzeni wraz z obserwatorem. Biorąc pod uwagę, że rodziny z dziećmi będą ważnymi użytkownikami szlaku, obiekt ma być formą atrakcyjną wizualnie, przykuwającą wzrok, zachęcającą do zatrzymania się i zrobienia sobie z nim zdjęcia. Oprócz funkcji czysto informacyjnych idealnie byłoby aby zachęcał do interakcji. Samo zresztą logo „W” zbudowane jest ze stylizowanych ogniw łańcucha – będącego „transmisją” napędu (siły ludzkich mięśni).
6. **Interaktywność** – oprócz funkcji czysto wizualnej czy informacyjnej witacz powinien dawać możliwość interakcji przez zabawę (np. elementy kolorowych zaczepów do wspinaczki o różnorodnej formie, wypełnienie z gładkiego tworzywa sztucznego wnętrza otworów łańcucha). Może być formą dającą możliwość bezpiecznej zabawy w chowanego (dzieci uwielbiają wchodzić do różnego rodzaju tuneli i ukrywać się w dziuplach). Może także być strukturą, przez którą można rozmawiać jak przez rurę foniczną na statku, huśtawką, zjeżdżalnię, labiryntem, układanką itp. (co tylko wymyślimy a jest naprawdę ogromne pole do popisu w tej materii). Witacz może zawierać także określone kody, inskrypcje, zagadki (w tym np. odpowiednio zaprojektowany na obłój powierzchni, odczytywalny skanerami telefonów QR code) dające się wykorzystać do interaktywnych gier terenowych, hasła (#) stosowane w social media lub w questingu, geolokacji (określone parametry w formie kodów cyfrowych) itp.
7. **Różnorodność.** Warto było by zróżnicować formę poszczególnych witaczy przy równoczesnym zachowaniu ich spójności w formie, kolorystyce i charakterze. Ponieważ dysponujemy, na ten moment, 7-8 różnymi lokalizacjami, w różnych miejscach zróżnicowanych pod względem przestrzeni, sąsiedztwa innych atrakcji (jak w przypadku zamku w Sandomierzu) itp. warto było by zróżnicować także formę samego witacza. Przy założeniu, że podstawowa forma jest formą wyjściową można zróżnicować witacze stosując zabiegi odróżniające i modyfikujące ich powierzchnie – frottage/emboosing (wygniatanie struktury różnych wzorów powierzchni (pattern) – struktura wiklinowej plecionki, liści, kory starych drzew, powierzchni wzburzonej wody (potoki), odcisku opony rowerowej itp. Różna „głębokość” i różna kompozycja oprócz wspólnych dla wszystkich witaczy części frontowej mogłaby decydować o unikalności i rozpoznawalności poszczególnych witaczy. Mogą one być różnorodne w różnych lokalizacjach, co tworzyć może pewien ciąg kodów - po ułożeniu elementów różnicujących w odpowiedni sposób dających rozwiązanie zagadki.
8. **Powinien zawierać w sobie element zaskoczenia.** Przestrzenna forma jaką chcemy zaproponować daje duże możliwości zaskoczenia (suspensu / kontrapunktu). To co widzimy z dalszej odległości, po chwili, w miarę jak zbliżamy się do witacza okazuje się być czymś innym. Forma powinna zmieniać swoją optykę, zwłaszcza, że przyzwyczajeni jesteśmy do „płaskiego” znaku graficznego – kolorowego, dużego „W” („W” jak „witacz”). Nie wiemy przecież jaka jest „głębokość” sygnetu znaku Green Velo. Struktura stylizowana na sygnecie „W” może być różnorodna, może być zbudowana z tub, rur, pierścieni różnej grubości, oddalonych od siebie o różną długość.
9. **Materiał.** Rekomendowany jest tani, dostępny wszędzie materiał o ogromnych walorach konstrukcyjnych jakim jest beton BWW (np. C55/67 oraz LC55/60). Materiał odporny na wandalizm, warunki atmosferyczne, spełniający normy bezpieczeństwa. Beton powinien dla większej trwałości i wytrzymałości być zagęszczony stalą oraz posiadać odpowiednie zbrojenie (siatka strukturalna, pręty / druty stalowe itp). Dopuszcza się stosowanie

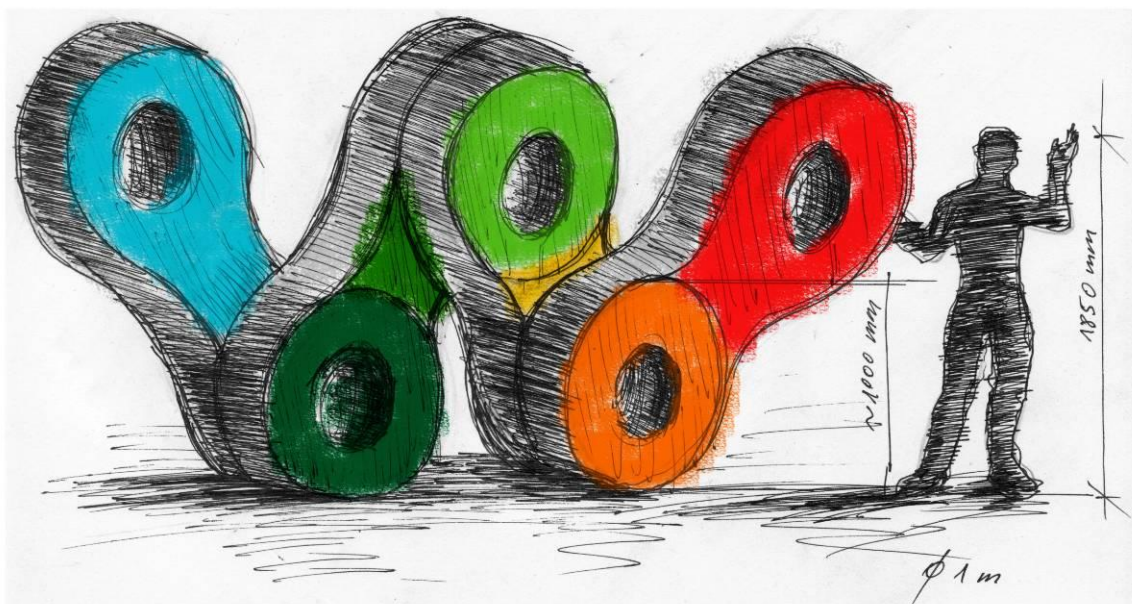

prefabrykowanych, wcześniej przygotowanych, elementów. Pozwala przygotować wcześniej odpowiednie kształtki i formy odlewnicze do uzyskania indywidualnych efektów. Powierzchnię betonu wykorzystać należy do odcisnięcia struktur wzorów (emboss/frotage). Możliwe jest także wcześniejsze przygotowanie liternictwa wklęsłego/wypukłego dającego efekty światłocienia. Dodatkowym materiałem są specjalistyczne powłoki (epoksydowe, uretanowe, alkidowe) o dużej odporności na warunki atmosferyczne itp. dedykowane do betonu. Dają one ciekawą strukturę (wrażenie obłania plastikiem), w zasadzie nieograniczoną kolorystykę, a co za tym idzie dobre odwzorowanie barw (w zgodzie z identyfikacją wizualną). Zakłada się również betonowy fundament konstrukcji, dostosowany do nośności różnych gruntów, na których posadowiony będzie witacz (z wyjątkiem szczególnych sytuacji wymagających wzmocnienia na gruntach szczególnie słabych).

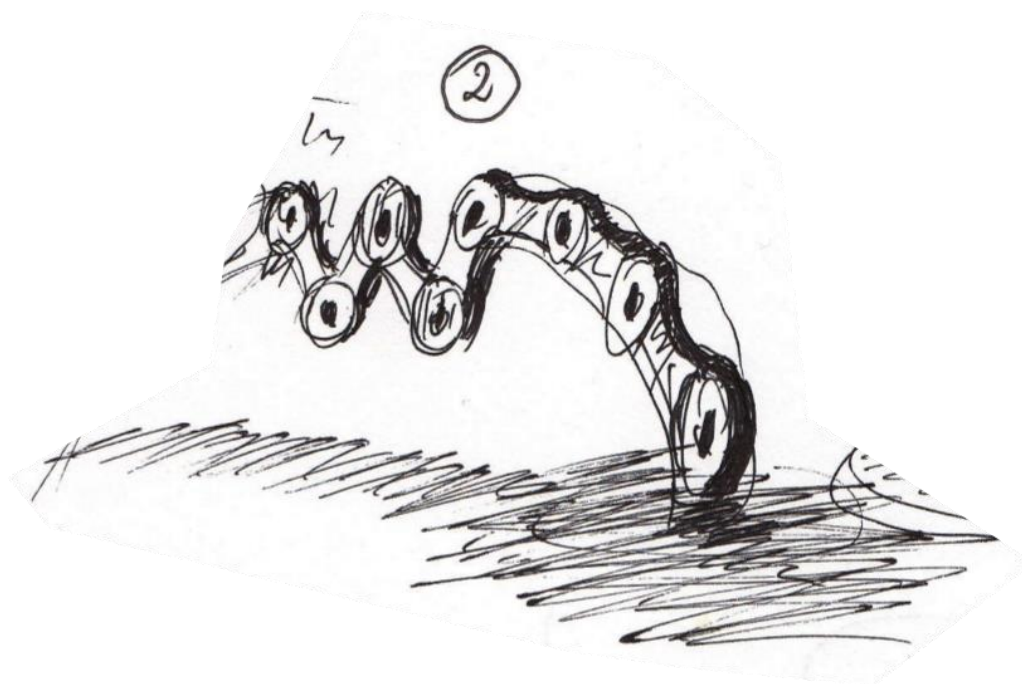
10. **Ekologia.** Materiały użyte do budowy witacza powinny wpisywać się w ekologiczny nurt i charakter samej idei tras rowerowych biegnących przez różnorodne krajobrazy i ekologiczne, czyste obszary Polski Wschodniej. Muszą nasuwać skojarzenia z naturą i zmieniającą się, wraz z porami roku, przyrodą. Dlatego też proponuje się stosować farby ekologiczne na bazie organicznej oraz zminimalizować użycie nie-ekologicznych akcentów do minimum np. kolory kół łańcucha ograniczyć wyłącznie do widoku od frontu obiektu albo wewnątrz konstrukcji.
11. **Światło / barwa.** Wskazane jest poszukiwanie rozwiązań gry światłem zmieniających się pór dnia, o różnych porach roku (co także trzeba uwzględnić w projekcie). Otoczenie, w jakim będzie występował witacz latem różnić się będzie od tego wczesną wiosną czy jesienią, choćby w kontekście opadających i mieniających kolor liści. Dla uzyskania interesujących efektów kolorystycznych jako opcję przewidzieć podświetlenie obiektu wieczorem/nocą przy użyciu zmieniających się dynamicznie (w określony i zaplanowany przez nas sposób) reflektorów wykorzystujących technologię LED. Światło może także wyrysowywać formę przez świecenie kontrowe (tylne, zza obiektu), jak i kulisowe (boczne) czy nawet podświetlać formę od dołu dając efekt lekkości i unoszenia się brył.
12. **Odpowiednia skala.** Witacz musi korespondować z otoczeniem formą, ale także przede wszystkim skalą. Nie może przytłaczać ani dominować będąc równocześnie dostrzegalny z określonej odległości. Elementy informacyjne powinny znajdować się w wygodnej, dostępnej dla wzroku odległości (także z uwzględnieniem wzrostu dzieci) i w odpowiednich rozmiarach. (wielkość czcionek, ikon, elementów graficznych i innych funkcjonalności).
13. **Otoczenie witacza, jego tło.** Ważny jest, jak w przypadku wszystkich zewnętrznych obiektów czy rzeźb, kontekst czyli to na jakim tle będzie widoczna bryła witacza. Do rozważenia (jeśli jest taka możliwość) zastosowanie nawierzchni w bezpośredniej bliskości z miękkiego materiału (takiego jak na placach zabaw) było by to dodatkowym zaskoczeniem dla zmęczonych pedałowaniem turystów stąpienie po miękkiej nawierzchni (niezależnie od pory roku). Zabezpieczałoby to dodatkowo, (przy zastosowaniu np. elementów wspinaczkowych czy innych form aktywności dla dzieci) przed upadkiem i poprawiałoby normy bezpieczeństwa w bezpośrednim otoczeniu witacza. Nawierzchnia gumowa wymaga niewielkiej konserwacji: mech lub algi usuwa się myjką wysokociśnieniową bez użycia detergentów, nieczystości zaś miękką szczotką. Dzięki temu jest rozwiązaniem bardziej ekonomicznym w porównaniu do nawierzchni syplik. Warte zauważenia jest również to, że płyty bardzo szybko wysychają po deszczu, nie ma kałuży z błotem.

Przykłady (rysunki koncepcyjne, na bazie których sporządzona ma być koncepcja architektoniczna) przedstawione są na rysunkach 8 - 12.

Rys. 8. Przykład ustawienia konstrukcji witacza w pionie oraz inspiracje do ozdobienia powierzchni emboss/frotage (źródło: materiały konsultanta ds. produktu)

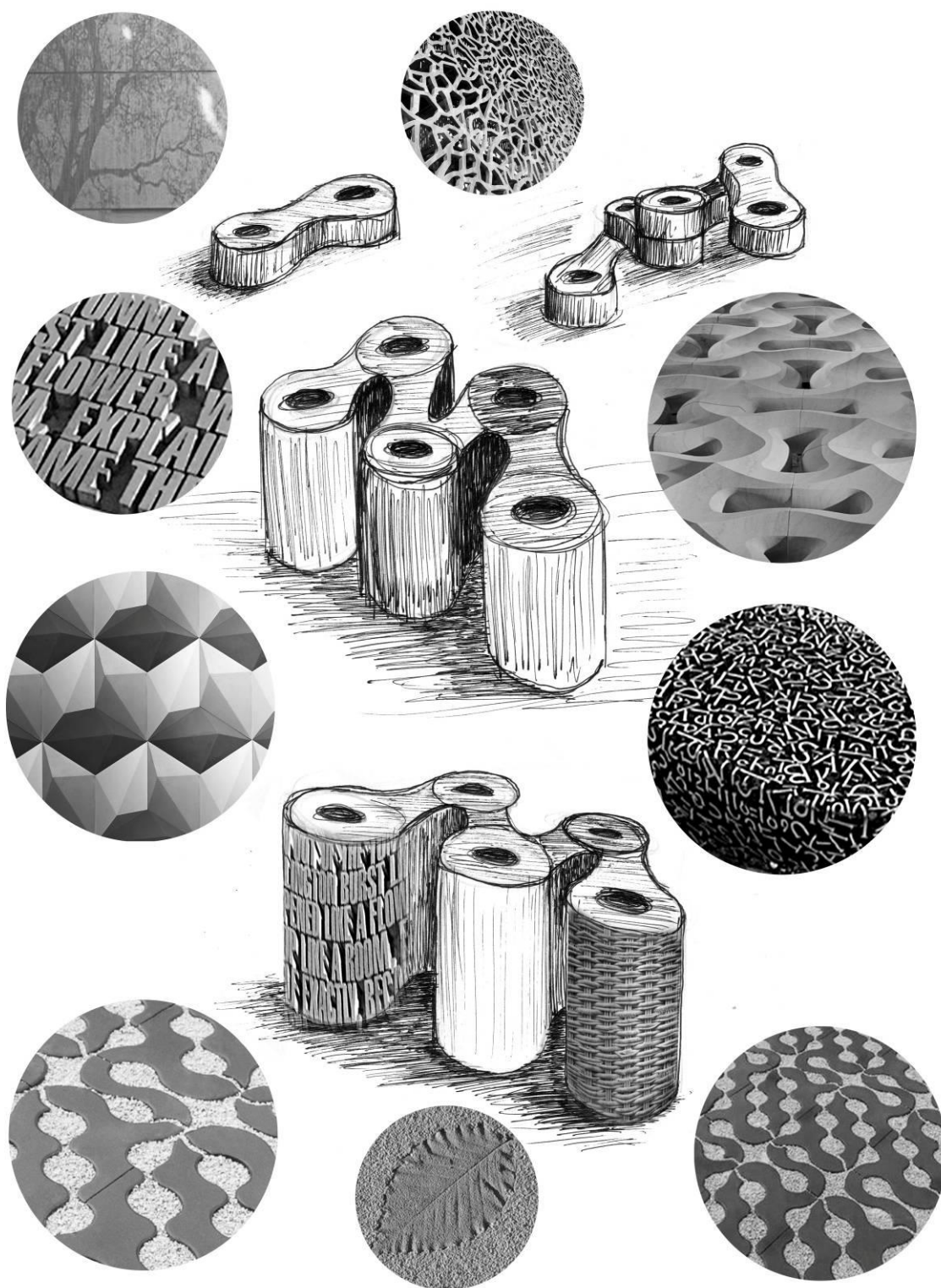

Rys. 9. Inspiracja ogniwami łańcucha (źródło: materiały konsultanta ds. produktu)

Rys. 10. Inspiracja ogniwami łańcucha (źródło: materiały konsultanta ds. produktu)

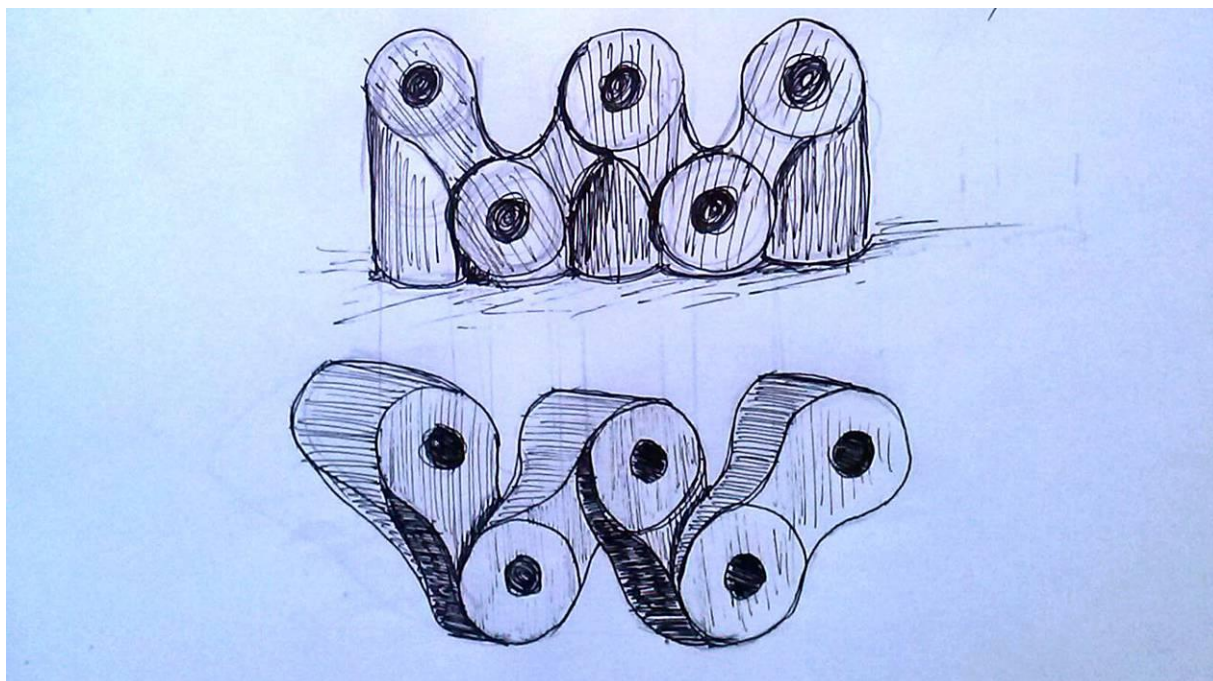

Rys. 11. Przykład ustawienia konstrukcji witacza w poziomie oraz oraz inspiracje do ozdobienia powierzchni emboss/frotage (źródło: materiały konsultanta ds. produktu)

Rys. 11. Inspiracje do ozdobienia powierzchni emboss/frotage
(źródło: materiały konsultanta ds. produktu), fot. P. Książek

Rys. 12. Przykładowe rozwiązania pionowego ustawienia litery "W" w witaczu,
(źródło: materiały konsultanta ds. produktu)

4.3. Wytyczne konstrukcyjne

W ramach koncepcji architektonicznej oraz pozostałej dokumentacji Zamawiający będzie oczekiwał zaproponowania kompleksowych rozwiązań projektowych, techniczno-technologicznych i konserwacyjnych oraz kosztorysowych w zakresie konstrukcji obiektu.

Witacz stanowić będzie budowlę (w myśl ustawy „Prawo Budowlane”), trwale związaną z gruntem. Określić go można jako urządzenie informacyjne, pozbawione cech typowo reklamowych. Nie jest to więc typowa tablica lub urządzenie reklamowe, a uzupełniający element infrastruktury zagospodarowania turystycznego szlaku o funkcjach wizerunkowych i informacyjnych.

Zakłada się, że walory artystyczne konstrukcji Witacza pozwolą określać go jako dzieło rzeźbiarsko-architektoniczne i monumentalizowany element architektoniczny, wyróżniający produkt turystyczny „Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo”.

Konstrukcja Witacza zapewnić musi trwałe związanie z gruntem poprzez fundament betonowy, posadowiony zgodnie z normami budowlanymi poniżej głębokości przemarzania gruntu. Fundament zapewniać musi stabilność konstrukcji, zabezpieczać w pełni przed przewróceniem na skutek naporu wiatru i jej bezpieczeństwo dla użytkowników.

Na etapie koncepcji architektonicznej wymagane jest sporządzenie dokumentacji technicznej, zawierający zestawienie ilościowe i jakościowe zastosowanych materiałów, technologii ich łączenia, sposobu związania konstrukcji Witacza z fundamentem oraz obliczenia dotyczące masy, wytrzymałości, stabilności i trwałości konstrukcji, uwzględniające zastosowane materiały.

Projektując konstrukcję, Wykonawca uwzględniać musi ograniczenia dotyczące kosztów wykonania konstrukcji Witacza wraz z dokumentacją techniczną oraz zagospodarowaniem bezpośredniej okolicy Witacza.

Maksymalny koszt całkowity (uwzględniający koszt materiałów, robocizny, zysk i inne składniki kosztowe wykonawcy robót) wykonania 1 witacza (według kosztorysu inwestorskiego sporządzonego zgodnie z dobrą praktyką, w oparciu o poziomy cen z II kwartału 2015 r.) wynosi 25 995 zł brutto.

Materiały, z których wykonana będzie konstrukcja witacza, powinny nawiązywać do specyfiki otoczenia oraz pozostałej architektury szlaku. Dopuszcza się nowoczesne materiały typu szkło, metal, plastik, beton itp. pod warunkiem ich harmonijnego połączenia z materiałami tradycyjnymi (drewno, kamień) oraz odporności na działanie warunków atmosferycznych.

Konstrukcja powinna być odporna na akty wandalizmu, próby kradzieży, dewastacji i demontażu elementów Witacza. Z tego powodu ograniczyć należy stosowanie materiałów „cennych” dla potencjalnych złodziei (np. elementów mosiężnych, miedzianych, zaawansowanych multimediiów itp.). Również elementy łatwopalne (np. tworzywa sztuczne) wymagać będą zastosowania w sposób ograniczający ich podpalenie lub nadpalenie.

W przypadku zastosowania elementów powierzchniowych (plansz, tablic, płyt) stosować należy zabezpieczenia przed wyblaknięciem (np. ochrona laminowaniem folią z filtrem UV) oraz powłoki antysprajowe.

Elementem opisu w ramach koncepcji architektonicznej będzie także zagospodarowanie terenu i urządzenie zieleni oraz bezpośredniego otoczenia Witacza.

W otoczeniu Witacza należy przewidzieć miejsce na informację o współfinansowaniu projektu ze środków UE, na zasadach promocji projektów w wytycznych dla Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013.

Zamawiający zakłada zróżnicowanie regionalnego Witacza w kontekście ich szczegółowej lokalizacji. Koncepcja musi zawierać zestawienie elementów różnicujących – charakterystycznych dla każdego z regionów. Różnicowanie zapewnić musi elastyczność dla pięciu województw, przez które przebiega trasa oraz zakładać identyczny sposób rozwiązania kwestii różnicowania dla każdej z lokalizacji.

Tym samym zastosowanie elementów charakterystycznych dla każdego z regionów (np. ich nazwa, logo i herb) musi zapewnić spełnienie podstawowego warunku, jakim jest jednolitość konstrukcji Witacza. Tym samym rozwiązania różnicujące muszą być powtarzalne w zakresie ich umieszczenia na Witaczu i podobne wizualnie oraz technologicznie.

Kolorystyka obiektu powinna komponować się z otoczeniem. Unikać należy elementów jaskrawych i nadmiernie kontrastowych.

4.4. Wytyczne w zakresie zastosowania instalacji elektrycznych, oświetlenia itp.

Jako opcję projektową zakłada się oświetlenie obiektu ze źródła zasilania zewnętrznego obiektu prądem elektrycznym lub niezależnych źródeł zasilania, pod warunkiem ich trwałości i niezależności działania od serwisu.

W przypadku zastosowania takich źródeł zasilania (np. ogniwa fotowoltaiczne) niezbędny jest szczegółowy opis zastosowanych technologii (w tym metod gromadzenia energii) z opisem trwałości oraz kosztów wykonania i serwisu takich instalacji. Niezbędne jest również wstępne zaprojektowanie instalacji elektrycznej i ich przeznaczenia (np. oświetlenie wybranych elementów diodami LED, wykonanie gniazda pozwalającego na ładowanie telefonu komórkowego).

Opis instalacji elektrycznej i oświetlenia ma być sporządzony w sposób, pozwalający na jego odrębne zrealizowanie, jak również wykonanie konstrukcji witacza bez tej instalacji lub jej montaż w terminie późniejszym. Ten element projektu zostanie wydzielony do odrębnego kosztorysu. Koszt wykonania instalacji elektrycznej i oświetlenia nie wlicza się do kosztu wykonania witacza, podanego w punkcie 4.3.

Wymaga się sporządzenia dodatkowego opisu w formie tabelarycznej (plik .xls) pozwalający na określenie kosztów utrzymania, konserwacji i zabezpieczenia zaproponowanych instalacji multimedialnych i elektronicznych z rozbiem na komponenty składowe w okresie ok. 5 lat kalendarzowych od wykonania Witacza (do dnia 31 grudnia 2020 roku).

Zamawiający zastrzega sobie prawo do szczególnie wnikliwej oceny zastosowanych w tym zakresie rozwiązań pod kątem ich trwałości, realności, niezawodności, kosztów wykonania, serwisu i obsługi, łączności, montażu i demontażu.

4.5. Wytyczne dotyczące zabezpieczeń i trwałości oraz utrzymania Witacza

W ramach koncepcji Wykonawca przedstawi proponowane sposoby zabezpieczenia konstrukcji przez szkodliwym wpływem warunków atmosferycznych, aktami wandalizmu, zniszczeniem, ochroną przeciwpożarową, odgromową oraz w zakresie trwałości i konserwacji zastosowanych elementów konstrukcji.

Wymagany będzie opis pozwalający na ocenę jakości zastosowanych rozwiązań pod względem zapewnienia bezpieczeństwa obiektu oraz sporządzenia na jego bazie szczegółowych projektów technicznych oraz kosztorysu.

W tym zakresie oczekuje się opisu zastosowanych instalacji ochronnych, jak również technologii zabezpieczenia i konserwacji poszczególnych elementów konstrukcji w rozbiu zgodnym z zastosowanymi materiałami.

Zamawiający nie precyzuje rodzaju zastosowanych zabezpieczeń. Zakłada się jednak, że będą one adekwatne do danej koncepcji, budżetu przewidzianego na budowę Witacza oraz pozwalające na zapewnienie jej bezpieczeństwa oraz spełnienie wymaganych przepisami budowlanymi norm i przepisów.

Oczekuje się, że opis zawierać będzie również szczegółowe zestawienie zastosowanych rozwiązań w poszczególnych aspektach. Zaleca się sporządzenie opisu w formie tabelarycznej (plik .xls lub równoważny) pozwalający na określenie kosztów zabezpieczenia i utrzymania konstrukcji w okresie ok. 5 lat kalendarzowych Witacza (do dnia 31 grudnia 2020 roku).

4.6. Źródła informacji o Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo

Podstawowym źródłem informacji o Wschodnim Szlak Rowerowy Green Velo jest dokument "Program Rozwoju i Promocji Tras Rowerowych w Polsce Wschodniej na lata 2013-2020". Opracowanie to szczegółowo omawia koncepcję, odbiorców docelowych, uwarunkowania przestrzenne rozwoju produktu turystycznego.

Elementem „Programu...” jest strategia marki produktu, która przedstawia ideę i tożsamość marki, wyjaśnia i interpretuje znaczenie logo, nazwy i hasła promocyjnego.

Załącznikiem dokumentu jest Księga Identyfikacji Wizualnej produktu "Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo". Przedstawia ona zasady stosowania logo produktu, jego wersje kolorystyczne, ograniczenia stosowania jak również katalog przykładowych rozwiązań, stosowanych w procesie komunikacji marketingowej.

*Rys. 6. Przykłady rozwiązań graficznych w zakresie narzędzi komunikacji marketingowej
Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo, źródło: materiały promocyjne projektu*

Opisane wyżej dokumenty, jak również szereg informacji dotyczących przebiegu trasy oraz jej specyfiki znajdują się na stronie internetowej produktu **www.greenvelo.pl**